

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่ม
ในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

ANALYSIS OF COSTS AND RETURNS OF DRINKING WATER PRODUCTION
FOR DRINKING WATER PRODUCERS IN NONG BUA RAWE DISTRICT,
CHAIYAPHUM PROVINCE

ศรินทร์า ฤกษ์

Sarintar Ruesee

สำเร็จ ไกยวงศ์

Samroeng Kaiwong

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Rajabhat Chaiyaphum University

Email: rinboy1991@gmail.com, Wearethworldsong@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 23 มีนาคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 18 สิงหาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 19 สิงหาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ NPV (Net Present Value) และอัตราผลตอบแทนภายใน IRR (Internal Rate of Return) และ 3) เพื่อศึกษาจุดคุ้มทุน Break Even Point ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 2 ราย ได้มาโดยการเลือกกลุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ เลือกใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณกับการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยครั้งนี้มุ่งหาข้อเท็จจริงและข้อสรุปเชิงปริมาณเน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องของข้อค้นพบ และสรุปต่างๆ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า 1. ต้นทุนการผลิต ใช้น้ำดิบสำหรับถังบรรจุน้ำดื่มปริมาณที่ใช้ 500 ถึง 18 ลิตร ใช้น้ำ 9,000 ลิตร แบบขวดปริมาณที่ใช้ 3,000 ขวดๆ ละ 600 มิลลิลิตร ใช้น้ำ 1,800 ลิตร (น้ำประปา 1 ลูกบาศก์เมตร = 1,000 ลิตร ราคา 32.50 บาท) ลิตรละ 0.0325 บาท ถังบรรจุไม่มีต้นทุนต่อถังเนื่องจากผู้ซื้อจะต้องจ่ายค่ามัดจำเอง ขวดบรรจุน้ำดื่ม ต้นทุนต่อขวด 1 บาท/ขวด ใช้

พนักงานในการผลิตและบรรจุน้ำดื่ม จำนวน 9 คน อัตราค่าแรง 350 บาทต่อวัน ค่าใช้จ่ายในการผลิต
ผันแปร ได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ค่าวัสดุอุปกรณ์สิ้นเปลืองอื่นๆ
2. ผลตอบแทน ราคาขายแบบถังๆ ละ 15 บาท แบบขวด 350 มล, 600 มล โหลละ 35 บาท 3 โหล
100 ยอดขายวันละประมาณ 10,000 บาท เฉลี่ย 300,000 บาท/เดือน 3. การวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบัน
สุทธิและอัตราผลตอบแทนภายใน 3.1) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนภายใน ต้นทุนการผลิต
แบบถังรวม 6.96 หักค่าเสื่อมราคา 1.22 เหลือต้นทุน 5.74 ปริมาณการขาย 9,000 ถัง ต้นทุนไม่รวม
ค่าเสื่อมราคา 51,660 ต้นทุนการผลิตแบบขวดรวม 2.19 หักต้นทุนค่าเสื่อมราคา 0.25 เหลือต้นทุน
เท่ากับ 1.94 ปริมาณการขาย 72,000 ขวด ต้นทุนไม่รวมค่าเสื่อมราคา 139,680 3.2) ผลการ
วิเคราะห์จุดคุ้มทุน และระยะเวลาคืนทุน จุดคุ้มทุนแบบบรรจุถัง = 78,927.60 บาท และจุดคุ้มทุนของหน่วย
ขายแบบบรรจุขวด = 82,587.38 บาท 3.3) ระยะเวลาคืนทุนมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ
(4,384,505.33) บาท และระยะเวลาคืนทุน 3 ปี 3 เดือน

คำสำคัญ : การวิเคราะห์ต้นทุน, ผลตอบแทนการผลิตน้ำดื่ม, ผู้ผลิตน้ำดื่ม

ADSTRACT

The purpose of this research article is 1) to analyze the production cost of drinking water for drinking water producers in Nong Bua Rawe District, Chaiyaphum Province; 2) to analyze the return on investment, net present value (NPV), and internal rate of return (IRR); and 3) to study the break-even point and payback period. Population and sample: 2 drinking water producers in Nong Bua Rawe District, Chaiyaphum Province, were obtained by purposive sampling. The research instrument was an interview. A mixed research method was used, combining quantitative and qualitative research. Quantitative research This research aims to find facts and quantitative conclusions, focusing on using mainly numerical data. The basis for confirming the validity of the findings and various conclusions. The data collection tool used an interview form.

The research results found that 1. Production costs: Raw water for drinking water tanks, quantity used 500 tanks, 18 liters each, uses 9,000 liters of water; bottles, quantity used 3,000 bottles, 600 milliliters each, uses 1,800 liters of water (tap water 1 cubic meter = 1,000 liters, price 32.50 baht), 0.0325 baht per liter. The container has no cost per container because the buyer has to pay the deposit. The cost of drinking water bottles per bottle is 1 baht/bottle. There are 9 employees to produce and pack drinking water. The labor rate is 350 baht per day. Variable production costs include electricity costs, other expenses, selling and administrative

expenses, and other consumables. 2. Returns: Selling price per barrel 15 baht, bottle 350 ml, 600 ml, 35 baht per dozen, 3 dozen 100 baht, sales of approximately 10,000 baht per day, average 300,000 baht/month. 3. Analysis of net present value and internal rate of return. 3.1) Net present value, internal rate of return, total tank production cost 6.96, depreciation 1.22, remaining cost 5.74, sales volume 9,000 tanks, cost excluding depreciation 51,660 Total production cost per bottle 2.19, deducted depreciation cost 0.25, remaining cost equal to 1.94, sales volume 72,000 bottles, cost excluding depreciation 139,680 3.2) Break-even point analysis and payback period: Break-even point for tank type = 78,927.60 baht and break-even point for bottled sales unit = 82,587.38 baht. 3.3) The payback period of the net present value is equal to (4,384,505.33) baht and the payback period is 3 years and 3 months.

Keywords : Land and building taxes, intentions, behavior

บทนำ

น้ำเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตของมนุษย์ทุกคน มนุษย์ทั่วไปสามารถอดอาหารได้ถึง 1 เดือน ก่อนจะเสียชีวิต แต่ขาดน้ำได้เพียงแค่ 1 สัปดาห์ก็สามารถทำให้เสียชีวิตได้ น้ำช่วยในการขับสารอาหารที่ร่างกายไม่ต้องการให้ออกจากร่างกาย และยังช่วยรักษาระดับอุณหภูมิของร่างกายด้วยน้ำ ซึ่งมีอยู่ในร่างกายจะถูกขับออกเป็นเหงื่อและปัสสาวะทุกวัน ฉะนั้นเราจึงต้องดื่มน้ำให้เพียงพอเพื่อไปทดแทนน้ำซึ่งถูกขับถ่ายออกและเพื่อหล่อเลี้ยงร่างกายทั่วไปให้สดชื่นสมบูรณ์ ช่วยให้ปฏิกิริยาเคมีและการเผาผลาญอาหารในร่างกายเป็นไปตามปกติ ช่วยนำสารอาหารไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกาย และช่วยในการขับถ่ายของเสียออกจากร่างกาย ช่วยในการสะสมอาหาร เช่น ไขมัน หรือโปรตีนและช่วยรักษาระดับอุณหภูมิของร่างกาย ในการเกษตรกรรมการทำเรือกลสวนไร่นา ทำสวนครัว เลี้ยงสัตว์ต้องใช้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญทั้งสิ้น แม้แต่ในการอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น ในการหล่อเย็น ในพลังไอน้ำ พลังงานไฟฟ้า การกำจัดน้ำทิ้งและขยะตลอดจนถึงการดับไฟเมื่อเกิดไฟไหม้ น้ำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญทั้งนั้นนอกจากนี้แหล่งน้ำยังเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับท่องเที่ยว ตกปลา ว่ายน้ำ ตลอดจนใช้ประกอบอาชีพ เช่นการประมงด้วย (ค้วน ขาวหนู, 2566)

ธุรกิจอุตสาหกรรมน้ำดื่มบรรจุขวดในประเทศไทยมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องทุกปี มูลค่าการตลาดรวมสูงหลายหมื่นล้านบาท ในปี พ.ศ.2564 ประมาณ 58,715 ล้านบาท จากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในช่วงที่ผ่านมาหลายธุรกิจประสบปัญหาในการจัดการแต่ความต้องการน้ำดื่มบรรจุขวดยังคงมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง หลังจากตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดชะลอตัวลงในช่วงปี 2563 การเติบโตของปริมาณจำหน่าย น้ำดื่มบรรจุขวดแบบให้ผู้บริโภคซื้อกลับไปดื่มที่บ้านเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี 2564 แต่อัตราการเติบโตในภาพรวมของตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดยังคงต่ำกว่าก่อนเกิดการระบาด

ใหญ่ของ COVID-19 (ศูนย์วิจัยเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร, 2566) อุตสาหกรรมน้ำดื่มบรรจุขวดเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เงินลงทุนเริ่มแรกสูงแต่การพัฒนาเครื่องจักรและเทคโนโลยีการกรองน้ำในปัจจุบันมีการพัฒนาต่อเนื่องจนสามารถกรองน้ำได้สะอาดตามมาตรฐาน ช่วยลดต้นทุนเครื่องจักรและการผลิตต่อหน่วยให้ต่ำลง ทำให้มีผู้ประกอบการรายใหม่เข้าสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามตลาดกว่าร้อยละ 60 ถูกควบคุมโดยผู้ผลิตรายใหญ่ที่มีความได้เปรียบจากขนาด บางรายมีการรับจ้างผลิตให้กับตราหรือกิจการเฉพาะอื่นๆ อาทิ โรงแรม โรงพยาบาล และมีการผลิตเครื่องดื่มประเภทอื่นควบคู่ด้วย เช่น น้ำอัดลม สุรา เบียร์ น้ำผลไม้ ฯลฯ ทำให้มีความได้เปรียบในการทำกลยุทธ์ขยายช่องทางการตลาด โดยผู้ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดที่สำคัญ ประกอบด้วย บจก.สิงห์ คอร์เปอเรชั่น (ตราสิงห์) บมจ.เสริมสุข (ตราคริสตัล) บจก.เนสท์เล่ (ไทย) (ตราเนสท์เล่) บจก.โคคา-โคลา (ประเทศไทย) (ตราน้ำทิพย์) โดยผู้ผลิตกลุ่มนี้มีส่วนแบ่งตลาดรวมกันประมาณร้อยละ 60 ของมูลค่าตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดทั้งหมด (ธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด (มหาชน), 2565) มีช่องทางการตลาดผ่านร้านค้าปลีกโมเดิร์นเทรด และร้านอาหาร รวมทั้งจำหน่ายผ่านระบบออนไลน์และขายตรง (จัดส่งตามบ้านและอาคารสำนักงาน) นอกจากนี้ ยังมีผลิตภัณฑ์ตราท้องถิ่น (Local brand) ที่เน้นตลาดต่างจังหวัดไม่น้อยกว่า 100 ตรา ซึ่งส่วนใหญ่จำหน่ายในร้านอาหารทั่วไป ผู้ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดคาดว่ารายได้ในปี 2565-2567 คนไทยจึงหันมานิยมซื้อน้ำสำหรับการบริโภคกันเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นโอกาสให้เกิดอุตสาหกรรมการผลิตและจำหน่ายน้ำดื่มสะอาดเพื่อการบริโภคกันมาก มีทั้งบริษัทขนาดใหญ่และบริษัทเล็กในธุรกิจน้ำดื่มต่างแข่งขันผลิตและจำหน่าย สร้างกลยุทธ์เพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งการตลาดที่เติบโตต่อเนื่องทุกปี อีกทั้งเครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์ในอุตสาหกรรมการผลิตน้ำดื่มสะอาดปัจจุบันราคาไม่แพง นักลงทุนรายย่อยก็สามารถทำได้ จึงมีนักลงทุนที่เป็นคนท้องถิ่น ลงทุนทำธุรกิจผลิตหรือตั้งโรงงานน้ำดื่มและจำหน่ายน้ำดื่มสะอาดเพื่อชุมชนท้องถิ่นของตนเองค่อนข้างมาก ด้วยต้นทุนการผลิตและการขนส่งที่ไม่สูงทำให้สามารถจำหน่ายได้ในราคาที่ถูกลงกว่าของบริษัทใหญ่ อีกทั้งผู้ลงทุนที่เป็นคนในท้องถิ่นจะมีความคุ้นเคยและความสัมพันธ์อันดีกับคนในชุมชนท้องถิ่น ทำให้บริษัทใหญ่ไม่สามารถแข่งขันในตลาดนี้ได้ ตลาดน้ำดื่มสะอาดเพื่อการบริโภคในท้องถิ่นจึงเป็นตลาดของนักลงทุนในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ การลงทุนในธุรกิจอุตสาหกรรมน้ำดื่มสะอาด แม้จะดูแล้วเหมือนเป็นเรื่องยุ่งยาก แต่ถ้าหากได้ศึกษาทำความเข้าใจจะเข้าใจว่าไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยากนัก (ทีดับบิวอเตอร์ซิสเต็ม, 2565)

ในจังหวัดชัยภูมิ ความต้องการบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรและรายได้ของครัวเรือน ส่งผลให้ผู้ประกอบการรายใหม่ๆ ที่มองเห็นโอกาสทางการตลาดในจังหวัดชัยภูมิเข้าสู่ธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายเล็กแม้ในช่วงเวลาที่ผ่านมามอุตสาหกรรมผลิตน้ำดื่มจะขยายตัวค่อนข้างสูงมีคู่แข่งหลายรายทั้งผู้ประกอบการขนาดใหญ่และธุรกิจขนาดเล็กในอำเภอต่างๆ ในจังหวัดชัยภูมิ ทว่าธุรกิจนี้ได้ประสบกับภาวะการแข่งขันมากด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้ที่ต้องการลงทุนในธุรกิจนี้ ควรศึกษาข้อมูลด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการลงทุน การตลาด และการบริหารจัดการให้ดี เมื่อพิจารณาถึงสภาพปัจจุบันในการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ พบว่า มีผู้ประกอบการ จำนวน 2 ราย คือ น้ำดื่มทรัพย์เจริญ

ตำบลห้วยแย้ อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ และระหว่อเตอร์ ตำบลหนองบัวระเหว อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ในการประกอบธุรกิจมีการแข่งขันด้านการให้บริการส่งถึงที่มีรถบรรทุกส่งน้ำในพื้นที่ทุกวัน ด้านราคามีการกำหนดราคาขายปลีกและขายส่ง ไม่แตกต่างกันมากนัก เนื่องจากต้นทุนในการผลิตไม่แตกต่างกัน รวมทั้งยังมีผู้ผลิตน้ำดื่มรายใหญ่ที่จำหน่ายในร้านสะดวกซื้อที่เป็นคู่แข่งสำคัญเนื่องจากลูกค้าบางกลุ่มมีความเชื่อมั่นในคุณภาพและการผลิตที่ได้มาตรฐานมากกว่าผู้ผลิตน้ำดื่มในท้องถิ่น ทำให้ผู้ประกอบการต้องกำหนดราคาที่ต่ำกว่าเพื่อเจาะกลุ่มลูกค้าในพื้นที่ให้หันมาซื้อน้ำดื่มของตน รวมทั้งต้องมีการวางแผนการผลิต การจัดจำหน่าย และหาแนวทางในการควบคุมและลดต้นทุนในการผลิตให้ได้ประสิทธิภาพประสิทธิผลมากที่สุด

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบด้านการลงทุน ซึ่งจะทำให้ทราบถึงต้นทุน และผลตอบแทนจากการลงทุนของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ เพื่อเปรียบเทียบราคาน้ำดื่มของแต่ละโรงงานของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ และศึกษาข้อเสนอแนะในการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งผลการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา และเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการหรือผู้ที่สนใจจะตั้งโรงงานผลิตน้ำดื่ม และหน่วยงานเกี่ยวข้องเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจในการประกอบกิจการและเป็นแนวทางในการบริหารจัดการธุรกิจต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ NPV (Net Present Value) และอัตราผลตอบแทนภายใน IRR (Internal Rate of Return) จากการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาจุดคุ้มทุน Break Even Point ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1.ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 2 ราย จากการลงพื้นที่สำรวจเบื้องต้นผู้ประกอบการ 1 รายไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลในการดำเนินการได้ จึงได้เลือกเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลก็คือแบบสัมภาษณ์ โดยเลือกใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในการวิจัยครั้งนี้จะมุ่งหาข้อเท็จจริงและข้อสรุปเชิงปริมาณ เน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องของข้อค้นพบ และสรุปต่างๆ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์

3.การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ พิจารณาขอบเขตของเนื้อหาที่ศึกษาวัตถุประสงค์ สมมติฐานและกรอบแนวคิดการวิจัย

3.3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

3.3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับต้นทุน ผลตอบแทนในการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ โดยปรับปรุงจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณต้นทุน ผลตอบแทน จุดคุ้มทุน และระยะเวลาคืนทุน และการประกอบธุรกิจน้ำดื่ม โดยปรับปรุงให้เหมาะสม สอดคล้องกับประเด็นเนื้อหาและขอบเขตการวิจัยที่กำหนด

3.3.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจปรับปรุงแก้ไขให้ข้อคำถามสอดคล้องมีรายละเอียดครอบคลุมและตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้จริงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิตน้ำดื่ม โดยวิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1.ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เพื่อขอข้อมูลและขอความร่วมมือเพื่อให้ผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ตอบแบบสัมภาษณ์

2.นำแบบสัมภาษณ์พร้อมหนังสือแนะนำตัว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในพื้นที่ โดยดำเนินการรวบรวมเก็บข้อมูลกับผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตัวเอง ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์

5.การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต่างๆ ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับ ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง (Direct Material) ต้นทุนค่าแรงงานการผลิตน้ำดื่ม (Direct Labor) ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead) ค่าเช่า ดอกเบี้ยจ่าย ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายการผลิตอื่นๆ ในการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ NPV (Net Present Value) และอัตราผลตอบแทนภายใน IRR (Internal Rate of Return) อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (Return on Investment: ROI) จากการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2557) ได้ให้ความหมาย ต้นทุน (Costs) ไว้ดังนี้ ต้นทุน หมายถึง มูลค่าของทรัพยากรที่สูญเสียไปเพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการโดยมูลค่านั้นจะต้องสามารถวัดได้เป็นหน่วยเงินตรา ซึ่งเป็นลักษณะของการลดลงในสินทรัพย์หรือเพิ่มขึ้นในหนี้สิน ต้นทุนที่เกิดขึ้นอาจจะให้ประโยชน์ในปัจจุบันหรือในอนาคตก็ได้ เมื่อต้นทุนใดที่เกิดขึ้นแล้วและกิจการได้ใช้ประโยชน์ไปทั้งสิ้นแล้ว ต้นทุนนั้นจะถือว่าเป็นค่าใช้จ่าย (Expenses) ต้นทุนการผลิต คือ ผลรวมของต้นทุนของทรัพยากรทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการสร้างผลิตภัณฑ์ ต้นทุนการผลิตแบ่งออกเป็นสามประเภท: ค่าวัสดุทางตรง ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต ค่าใช้จ่ายในการผลิต คือ ต้นทุนการผลิตใดๆ ที่ไม่ใช่ต้นทุนวัสดุทางตรงหรือต้นทุนแรงงานทางตรง ค่าใช้จ่ายในการผลิตรวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ทำให้การสนับสนุนการผลิต ค่าใช้จ่ายการผลิตรวมถึง ต้นทุนแรงงานทางอ้อม : ต้นทุนแรงงานทางอ้อมคือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับคนงาน เช่น หัวหน้างานและทีมจัดการวัสดุที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผลิต ต้นทุนวัสดุทางอ้อม คือ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับวัสดุสิ้นเปลือง เช่น น้ำมันหล่อลื่น จาระบี และน้ำที่ไม่ได้ใช้เป็นวัตถุดิบ ต้นทุนการผลิตทางอ้อมอื่นๆ รวมค่าเสื่อมราคาของเครื่องจักร ค่าเช่าที่ดิน ประกันทรัพย์สิน ค่าไฟฟ้า ค่าขนส่ง และค่าขนส่งหรือค่าใช้จ่ายใดๆ ที่ทำให้โรงงานดำเนินงานอยู่ (McLaren, 2004)

2. แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทน ผลประโยชน์หรือผลตอบแทน (Benefits) หมายถึง มูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ผลิตได้จากการลงทุน ประกอบด้วย ผลตอบแทนทางตรง ผลตอบแทนทางอ้อมและผลตอบแทนไม่มีตัวตน ซึ่งสามารถวัดได้หลายอย่าง เช่น เงินสด รายได้ กำไรจากการดำเนินงาน อัตราส่วนทางการเงิน การศึกษานี้ได้ใช้อัตราส่วนทางการเงินทั้งสิ้น 4 อัตราส่วนในการวัดผลตอบแทน ดังนี้ 1. อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) เป็นอัตราส่วนที่เปรียบเทียบกำไรขั้นต้นกับยอดขาย เป็นการประเมินถึงความสามารถขั้นต้นของธุรกิจว่ามีความสามารถทำกำไรเบื้องต้นมากน้อยเพียงใด (เพชรี ชุมทรัพย์, 2554) 2. อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (Operating Income Margin) 3. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Assets หรือ ROA) 4. อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน (Return on Investment หรือ ROI)

3. การวิเคราะห์ทางการเงิน (Financial Analysis) การวิเคราะห์การเงินของโครงการมักจะวิเคราะห์ด้านต่างๆ ดังนี้ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (Net Present Value: NPV) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio: B/C Ratio) อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return: IRR) การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ (Sensitivity Analysis) ระยะเวลาคืนทุนที่ปรับค่าของเวลา (Discounted Payback Period: DPB)

4. กระบวนการผลิตน้ำดื่ม (พัชร ปั่นโต. 2565) ประกอบด้วย 1) วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต 2) แรงงานและเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต 3) เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต 4) กระบวนการผลิต 5) โครงสร้างต้นทุนการผลิต ปัจจัยที่มีผลต่อราคา

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ

ประเภทธุรกิจเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ขนาดพื้นที่โรงงาน 1 ไร่ 300 ตารางวา เป็นพื้นที่ของตนเอง มีพนักงานรวมสมาชิก คนงาน 9 คน ค่าแรงวันละ 350 บาท ต่อวัน เปิดดำเนินธุรกิจมาแล้ว 1 ปี 10 เดือน ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรกในตั้งการโรงน้ำระเหวอเตอร์ ซึ่งถือเป็นเงินลงทุนสำหรับการซื้อ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิต ซึ่งมีจำนวนเงินลงทุนเท่ากับ 3,500,000 บาท แหล่งเงินที่ใช้ในการลงทุนใช้เงินของตนเองในการลงทุนโดยไม่มีการกู้ยืม

2. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน

1 ต้นทุนการผลิต เป็นต้นทุนที่เกี่ยวกับการผลิตน้ำดื่ม ประกอบด้วย เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต และต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต ดังนี้

1) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตน้ำดื่ม ประกอบด้วยน้ำประปาหรือน้ำบาดาล ถังบรรจุน้ำดื่ม ปริมาณที่ใช้ 500 ถังๆ ละ 18 ลิตร ใช้น้ำ 9,000 ลิตร (น้ำประปา 1 ลูกบาศก์เมตร = 1,000 ลิตร ราคา 32.50 บาท) ขวดบรรจุน้ำดื่ม ปริมาณที่ใช้ 3,000 ขวดๆ ละ 600 มิลลิลิตร ใช้น้ำ 1,800 ลิตรภายใน 1 เดือนจะมีการผลิต 30 วัน

2) ค่าแรงงานทางตรง จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ พบว่า ค่าแรงงานของพนักงานบรรจุน้ำดื่มใส่ถังและบรรจุขวด จำนวน 9 คน อัตราค่าแรง 350 บาทต่อวัน คิดเป็นเงิน 3,150 บาทต่อวัน รวมเป็นเงินต่อเดือน 94,500 บาท ระยะเวลาการผลิตหนึ่งวันใช้เวลาในการเดินเครื่องการผลิต 5 ชั่วโมง โดยทำการผลิตน้ำดื่มทุกวัน

3) ค่าใช้จ่ายในการผลิตผันแปร ได้แก่ ค่าไฟฟ้า 12,000 บาท/เดือน

4) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ประกอบด้วย ถังเก็บน้ำ RO ชุดดักตะกอน (Big blue) ค่าตรวจสอบคุณภาพน้ำประจำปี ค่าบำรุงรักษาเครื่องจักร ค่าฉลากขวด ค่าถุงมือ หน้ากากอนามัย ค่าหมวกคลุมผม ค่าชุดกันเปื้อน

ในการผลิตน้ำดื่มใช้น้ำดิบสำหรับถังบรรจุน้ำดื่มปริมาณที่ใช้ 500 ถังๆ ละ 18 ลิตร ใช้น้ำ 9,000 ลิตร ใช้แบบขวดบรรจุน้ำดื่ม ปริมาณที่ใช้ 3,000 ขวดๆ ละ 600 มิลลิลิตร ใช้น้ำ 1,800 ลิตร ซึ่งน้ำประปา 1 ลูกบาศก์เมตร = 1,000 ลิตร ราคา 32.50 บาท) ลิตรละ 0.0325 บาท โดยใช้ถังบรรจุน้ำดื่ม 500 ถัง ไม่มีต้นทุนต่อถังเนื่องจากผู้ซื้อจะต้องจ่ายค่ามัดจำเอง ใช้ขวดบรรจุน้ำดื่ม ปริมาณที่ใช้ 3,000 ขวด ต้นทุนต่อขวด 1 บาท/ขวด โดยใช้พนักงานในการผลิตและบรรจุน้ำดื่ม

จำนวน 9 คน อัตราค่าแรง 350 บาทต่อวัน ใช้ไฟฟ้าในการเดินเครื่องการผลิต ซึ่งมีค่าไฟฟ้าประมาณเดือนละ 12,000 บาท และมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ อีกจำนวน 133,500 บาทต่อปี

5) ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการขาย 525,000 บาทต่อปี ค่าภาษีโรงเรือน 2,500 บาทต่อปี ค่าภาษีป้าย 400 บาทต่อปี ค่าประกันโรงงาน 10,000 บาท/ปี ค่าอินเทอร์เน็ต 7,680 บาทต่อปี ค่าอาหารว่างสวัสดิการพนักงาน 24,000 บาทต่อปี ค่าดูแลรักษารถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ 20,000/ปี ค่าวงจรรถยนต์ 123,492 บาทต่อปี ค่าภาษีรถยนต์ 5 คันๆ ละ 15,000 บาทต่อปี ค่าวัสดุอุปกรณ์สิ้นเปลืองอื่นๆ 18,000 บาทต่อปี ค่าโฆษณา 36,000 บาทต่อปี เงินเดือนแม่บ้าน 108,000 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมรถยนต์การเช่ารถตามระยะเปลี่ยนยางตามการใช้งานเส้นละ 4,200 บาท (4 เส้นเป็นเงิน 16,800) ขึ้นอยู่กับการบรรทุกหนักและยางเสื่อมสภาพ การเปลี่ยนยาง 2 ครั้งต่อปี คิดเป็น 33,600 บาทต่อปี

2 ผลตอบแทน ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการผลิตน้ำดื่ม จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการตั้งราคาขายดังนี้ 1) แบบถัง ถังละ 15 บาท ถ้าไม่มีถังมาเปลี่ยน ถังละ 120 บาท (ค่ามัดจำ) 2) แบบขวด 350 มล, 600 มล โหลละ 35 บาท 3 โหล 100 ปริมาณการขายในแต่ละครั้งแตกต่างกันในแต่ละเดือนขึ้นอยู่กับปริมาณความต้องการซื้อของลูกค้าในพื้นที่และสภาพอากาศ แต่ในช่วงที่ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลมียอดขายวันละประมาณ 10,000 บาท โดยเฉลี่ยเดือนละประมาณ 300,000 บาท โดยแบ่งเป็น น้ำดื่มแบบถังจำหน่ายได้เดือนละ 9,000 ถัง โดยจำหน่ายราคา 15 บาท มีต้นทุนการผลิตต่อถังเท่ากับ 6.96 ถังแบบขวดจำหน่ายได้เดือนละ 9,000 โหล คิดเป็น 72,000 ขวด โดยจำหน่ายราคาโหลละ 35 บาท คิดเป็นขวดละ 2.92 บาท มีต้นทุนการผลิตต่อขวดเท่ากับ 2.19 ส่วนค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร มีจำนวนรวม 76,972.67 บาท เพื่อให้การปันส่วนให้กับการผลิตแบบถังและแบบขวดจึงแบ่งให้อย่างละครึ่งเท่ากับ 38,486.33 บาท

3.ผลการวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิและอัตราผลตอบแทนภายใน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนภายใน ต้นทุนการผลิตแบบถังรวม 6.96 หักต้นทุนคงที่ค่าเสื่อมราคา 1.22 เหลือต้นทุนแบบถังเท่ากับ 5.74 ปริมาณการขาย 9,000 ถัง ต้นทุนไม่รวมค่าเสื่อมราคาเท่ากับ 51,660 ต้นทุนการผลิตแบบขวดรวม 2.19 หักต้นทุนคงที่ค่าเสื่อมราคา 0.25 เหลือต้นทุนแบบขวดเท่ากับ 1.94 ปริมาณการขาย 72,000 ขวด ต้นทุนไม่รวมค่าเสื่อมราคาเท่ากับ 139,680

4.ผลการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน และระยะเวลาคืนทุน จุดคุ้มทุนของหน่วยขายแบบบรรจุถัง= 78,927.60 บาท และจุดคุ้มทุนของหน่วยขายแบบบรรจุขวด=82,587.38 บาท เงินลงทุนเริ่มแรก รวมทั้งสิ้น 3,500,000 บาท เงินทุนหมุนเวียนประจำเดือนมาจากต้นทุนการผลิตจำนวน 154,987.50 บาท ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร จำนวน 75,677.67 บาท ต้นทุนการผลิต (ไม่รวมค่าเสื่อมราคา) แบบถัง 51,660 แบบขวด 139,680 บาท รวม 191,340 บาท รวมเงินทุนหมุนเวียนประจำเดือน 422,005.17 บาท กระแสเงินสดรับสุทธิ แยกเป็นแบบถัง 44,853.67 แบบขวด 32,073.67 บาท รวม 76,927.34 บาท มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มาจากการคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ และระยะเวลาคืน

ทุน (PB) มาจากคำนวณระยะเวลาคืนทุน ระยะเวลาคืนทุน ผลตอบแทนจากการผลิตน้ำดื่ม พบว่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ (4,384,505.33) บาท และ ระยะเวลาคืนทุน 3 ปี 3 เดือน

อภิปรายผล

ประเภทธุรกิจเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ขนาดพื้นที่โรงงาน 1 ไร่ 300 ตารางวา เป็นพื้นที่ของตนเอง มีพนักงานรวมสมาชิก คนงาน 9 คน ค่าแรงวันละ 350 บาท ต่อวัน เปิดดำเนินธุรกิจมาแล้ว 1 ปี 10 เดือน ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรกในตั้งการโรงน้ำระเหวอเตอร์ ซึ่งถือเป็นเงินลงทุนสำหรับการซื้อ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิต ซึ่งมีจำนวนเงินลงทุนเท่ากับ 3,500,000 บาท แหล่งเงินที่ใช้ในการลงทุนใช้เงินของตนเองในการลงทุนโดยไม่มีการกู้ยืม ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของวิงค์อินเตอร์กรุ๊ป (2566) กล่าวว่า สภาวะปัจจุบันการลงทุนทำธุรกิจน้ำดื่ม ธุรกิจน้ำดื่มแบบครัวเรือนที่ไม่มีจุดขายจะมีการแข่งขันสูง เนื่องจากมีรายใหญ่กตราคา ทำตลาดน้ำดื่มราคาถูก กระจายทั่วไป ธุรกิจน้ำดื่มแบบครัวเรือนที่มีจุดขายมีกลุ่มลูกค้าชัดเจนสามารถยึดมั่นลูกค้าได้ ยังมีความน่าสนใจ ธุรกิจน้ำดื่มแบบอุตสาหกรรม ลงทุนเครื่องจักรอัตโนมัติ ขนาดเล็ก-กลาง ลงทุนมากกว่า 2.5 ล้าน ถึง 10 ล้านบาท ต้องวิเคราะห์ตลาดให้ชัดเจนและมองตลาดกลุ่มเป้าหมายให้ชัด เห็นโอกาสที่เป็นไปได้จริง ก็ยังพอมีโอกาสอยู่ ต้องวิเคราะห์ตลาดกลุ่มเป้าหมายในเชิงลึกและลงทุนให้สอดคล้องกันธุรกิจน้ำดื่มแบบอุตสาหกรรมลงทุนเครื่องจักรอัตโนมัติครบวงจรพร้อมผลิตขวด และพรีฟอร์ม ลงทุน 20 ถึง 30 ล้านบาท ผลิตแบบ 24 ชั่วโมงเพื่อต้นทุนที่ถูกที่สุดให้ได้มากที่สุดเพื่อจะได้ขายในราคาถูกเน้นปริมาณ เนื่องจากการผลิตน้ำดื่มจะจัดจำหน่ายให้กับลูกค้าในพื้นที่ของโรงงานเป็นหลักซึ่งผู้ประกอบการมีความคุ้นเคยเส้นทางและลูกค้าในพื้นที่เป็นอย่างดีจึงได้ตัดสินใจเปิดโรงผลิตน้ำดื่มดังกล่าว

1.การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน

1 ต้นทุนการผลิต เป็นต้นทุนที่เกี่ยวกับการผลิตน้ำดื่ม ประกอบด้วย น้ำดิบสำหรับถังบรรจุ น้ำดื่มปริมาณที่ใช้ 500 ถึงๆ ละ 18 ลิตร ใช้น้ำ 9,000 ลิตร ใช้แบบขวดบรรจุน้ำดื่ม ปริมาณที่ใช้ 3,000 ขวดๆ ละ 600 มิลลิลิตร ใช้น้ำ 1,800 ลิตร ซึ่งน้ำประปา 1 ลูกบาศก์เมตร = 1,000 ลิตร ราคา 32.50 บาท) ลิตรละ 0.0325 บาท โดยใช้ถังบรรจุน้ำดื่ม 500 ถึง ไม่มีต้นทุนต่อถังเนื่องจากผู้ซื้อจะต้องจ่ายค่ามัดจำเอง ใช้ขวดบรรจุน้ำดื่ม ปริมาณที่ใช้ 3,000 ขวด ต้นทุนต่อขวด 1 บาท/ขวด โดยใช้พนักงานในการผลิตและบรรจุน้ำดื่ม จำนวน 9 คน อัตราค่าแรง 350 บาทต่อวัน ใช้ไฟฟ้าในการเดินเครื่องการผลิต ซึ่งมีค่าไฟฟ้าประมาณเดือนละ 12,000 บาท และมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ อีกจำนวน 133,500 บาทต่อปี

2 ผลตอบแทน ปริมาณการขายในแต่ละครั้งแตกต่างกันในแต่ละเดือนขึ้นอยู่กับปริมาณความต้องการซื้อของลูกค้าในพื้นที่และสภาพอากาศ แต่ในช่วงที่ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลมียอดขายวันละประมาณ 10,000 บาท โดยเฉลี่ยเดือนละประมาณ 300,000 บาท โดยแบ่งเป็น น้ำดื่มแบบถังจำหน่ายได้เดือนละ 9,000 ถึง โดยจำหน่ายราคา 15 บาท มีต้นทุนการผลิตต่อถังเท่ากับ 6.96

ดื่มแบบขวดจำหน่ายได้เดือนละ 9,000 โหล คิดเป็น 72,000 ขวด โดยจำหน่ายราคาโหลละ 35 บาท คิดเป็นขวดละ 2.92 บาท มีต้นทุนการผลิตต่อขวดเท่ากับ 2.19 ส่วนค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร มีจำนวนรวม 76,972.67 บาท เพื่อให้การปันส่วนให้กับการผลิตแบบถังและแบบขวดจึงแบ่งให้อย่างละครึ่งเท่ากับ 38,486.33 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจรัตน์ คู่กระสังข์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมเพื่อวิเคราะห์ต้นทุนผลิตภัณฑ์น้ำดื่มบรรจุขวด กรณีศึกษาโรงงานน้ำดื่มจุฬาพร ผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนผลิตภัณฑ์น้ำดื่มทั้ง 5 ประเภท ที่คำนวณโดยระบบต้นทุนฐานกิจกรรม จะมีต้นทุนสูงกว่าต้นทุนที่คำนวณจากระบบต้นทุนแบบเดิม และเมื่อเปรียบเทียบต้นทุนจากระบบต้นทุนฐานกิจกรรมกับราคาขายหน้าโรงงาน พบว่า มี 4 ผลิตภัณฑ์ที่ต้นทุนต่ำกว่าราคาขายหน้าโรงงาน ส่วนอีก 1 ผลิตภัณฑ์มีต้นทุนสูงกว่า คือ ถังพลาสติกขาวขุ่น ขนาด 20 ลิตร ซึ่งต้นทุนที่เกิดขึ้นจะเกิดจากการปฏิบัติงานบางขั้นตอนซ้ำซ้อนและใช้เครื่องจักรไม่เต็มประสิทธิภาพ แนวทางในการลดต้นทุน คือ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน และหากกลยุทธ์ในการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดเพื่อรองรับปริมาณผลผลิตที่จะเพิ่มขึ้น รวมถึงการปรับราคาขายให้เหมาะสม แต่ต้องปรับไม่เกินราคาตลาดและคู่แข่งในระดับเดียวกัน โดยปัญหาที่นำมาสู่การวิจัย คือ ความไม่ชัดเจนในการคำนวณต้นทุนการผลิตของโรงงานน้ำดื่มกรณีศึกษาที่ใช้ระบบการคำนวณต้นทุนแบบเดิม เพื่อนำมากำหนดราคาขาย จึงส่งผลให้ธุรกิจกำลังเผชิญกับปัญหายอดขายไม่คุ้มกับต้นทุนที่เสียไปการดำเนินงาน

5.2.2 ผลการวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิและอัตราผลตอบแทนภายใน

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนภายใน

ต้นทุนการผลิตแบบถังรวม 6.96 หักต้นทุนคงที่ค่าเสื่อมราคา 1.22 เหลือต้นทุนแบบถังเท่ากับ 5.74 ปริมาณการขาย 9,000 ถัง ต้นทุนไม่รวมค่าเสื่อมราคาเท่ากับ 51,660 ต้นทุนการผลิตแบบขวดรวม 2.19 หักต้นทุนคงที่ค่าเสื่อมราคา 0.25 เหลือต้นทุนแบบขวดเท่ากับ 1.94 ปริมาณการขาย 72,000 ขวด ต้นทุนไม่รวมค่าเสื่อมราคาเท่ากับ 139,680

5.2.3 ผลการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน และระยะเวลาคืนทุน

จุดคุ้มทุนของหน่วยขายแบบบรรจุถัง = 78,927.60 บาท และจุดคุ้มทุนของหน่วยขายแบบบรรจุขวด = 82,587.38 บาท

ระยะเวลาคืนทุน ผลตอบแทนจากการผลิตน้ำดื่ม พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ (4,384,505.33) บาท และ ระยะเวลาคืนทุน 3 ปี 3 เดือน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล แจ่มศิริยานนท์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ทางการเงินและเศรษฐกิจโครงการลงทุนผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดของการประปานครหลวง โครงการนี้มีความเหมาะสมในการลงทุนทางด้านเทคนิคและทางด้านเศรษฐกิจ แต่ไม่มีความเหมาะสมทางการเงิน ที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 โครงการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ -2.34 ล้านบาท อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 0.8905 เท่า อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับ 0.9808 % และระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 9 ปี 6 เดือน สามารถคืนทุนได้ภายในอายุโครงการ แต่เนื่องจากการประปานครหลวงเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจมี

การบริหารงานภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐบาล ดังนั้นจึงพิจารณาโครงการทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก พบว่า ที่อัตราคิดลดร้อยละ 11.55 โครงการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 0.27 ล้านบาท อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 1.0142 เท่า อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับ 11.8574 % และระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 6 ปี 1 เดือน ส่วนการวิเคราะห์ความอ่อนไหวจะพิจารณาในทางส่งเสริมโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.ผู้ประกอบการควรให้ความสนใจในการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ โดยเฉพาะการคิดต้นทุน การประมาณการรายได้และค่าใช้จ่าย ซึ่งอาจทำให้การคิดต้นทุนที่ผิดหรือไม่เหมาะสม ค่าของต้นทุนที่คำนวณได้ก็อาจบิดเบือนไปจากความเป็นจริงส่งผลให้การบริหารและวางแผนธุรกิจผิดพลาดได้
- 2.ผู้ประกอบการอาจใช้แนวทางการเพิ่มปริมาณการผลิตเพื่อให้เครื่องบรรจุใช้งานมากขึ้น ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยบรรจุของค่าเสื่อมราคาลดลง
- 3.ผู้ประกอบการควรมีการวางแผนการตลาดเพื่อรองรับสินค้าที่จะผลิตเพิ่มขึ้นด้วยรวมถึงอาจมีการปรับราคาของโรงน้ำดื่มเนื่องจากต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น
- 4.ผู้ประกอบการควรหาแนวทางในการลดต้นทุนที่ไม่จำเป็น และหาแนวทางการเพิ่มรายได้จากการขายให้เพิ่มมากขึ้น
- 5.ผู้ประกอบการควรมีการควบคุมคุณภาพการผลิตของน้ำดื่มและการขนส่งให้มีคุณภาพดีและตรงต่อเวลาเพื่อรักษาลูกค้าเดิมไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1.ควรมีการวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตจังหวัดชัยภูมิ ที่มีขนาดแตกต่างกันเพิ่มเติมอีก 2-3 แห่งเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของต้นทุน รายได้ รายละเอียดของค่าใช้จ่ายในการผลิตน้ำดื่ม
- 2.ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์และการบริหารจัดการของผู้ประกอบการผลิตน้ำดื่มของผู้ผลิตน้ำดื่มในเขตอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ เพื่อเปรียบเทียบและหาแนวทางการพัฒนา
- 3.ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ระบบต้นทุนฐานกิจกรรม เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนผลิตภัณฑ์น้ำดื่มบรรจุขวดเพื่อให้ทราบต้นทุนที่แท้จริง

บรรณานุกรม

- คว้น ขาวหนู. (2566). *ประโยชน์ของน้ำต่อร่างกาย*. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2566, จาก <https://www.healthcarethai.com>.
- ศูนย์วิจัยเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร. (2566). *ตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดในประเทศไทย ปี 2564*. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2566, จาก <https://fic.nfi.or.th/market-intelligence-detail.php?smid=360>
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด (มหาชน). (2565). *แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรมปี 2565-2567: อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม*. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2566, จาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/food-beverage/beverage/io/io-beverage-2022>
- ทีดับบิวอเตอร์ซิสเต็ม. (2566). *อุตสาหกรรมน้ำดื่มบรรจุขวด*. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2566, จาก <https://www.twwatersystem.com/article/97/>
- วังก์อินเตอร์กรุ๊ป. (2566). *ประสบการณ์ มากกว่า 10 ปีกับผู้ผลิตน้ำดื่มมากกว่า 1000 แบรินด์*. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2566, จาก https://www.winkintergroup.com/drinking_water_business
- เบญจรัตน์ คู่กระสังข์. (2556) การประยุกต์ใช้ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมเพื่อวิเคราะห์ต้นทุนผลิตภัณฑ์น้ำดื่มบรรจุขวด กรณีศึกษาโรงงานน้ำดื่มจตุเพรช. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์ คณะโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2552). *การบัญชีต้นทุน*. กรุงเทพฯ: ท็อป/แมคกรอ-ฮิล.
- Ostwald, P.F., McLaren, T.S. (2004). *Cost Analysis and Estimating for Engineering and Management*, Prentice Hall, ISBN 978-0-13-142127-1.
- เพชร ชุมทรัพย์. (2554). *วิเคราะห์งบการเงินหลักและการประยุกต์*. (พิมพ์ครั้งที่ 1 ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัชร ปันโต. (2565). *ตอนที่ 2 โครงสร้างและกระบวนการผลิตน้ำดื่ม*. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2566, จาก <http://pantavanij.blogspot.com/2010/04/23.html>